

VOMBSJÖSÄNKAN BIOSFÄROMRÅDE

Verksamhetsberättelse 2021

KOORDINATOR ANNA-KARIN POUSSART
2022-01-17

Verksamheten under året som gått

Under hösten 2020 utsåg den svenska programkommittén för UNESCO Vombsjösänkan till ett kandidat område för att bli utnämnd till Sveriges åttonde biosfärområde. Under våren 2021 påbörjades kandidaturarbetet, som kommer att pågå under de tre kommande åren och resultera i en fullskalig ansökan till den globala styrelsens *MAB=Man and the Biosphere Programme*) (MAB-ICC) där beslut om utnämning tas av sekretariatet i Paris.

Arbetet med att driva kandidaturprocessen koordineras av Lunds kommun och i början av 2021 beslutades att ansvaret skulle flyttas från tekniska nämnden i kommunen till kommunstyrelsen.

Verksamheten under året har, som i samhället i stort, präglats av pandemin. Majoriteten av möten har varit digitala och förankringsarbetet har i viss mån fördröjts och försvårats. Under våren 2021 påbörjades en rekrytering av en ny koordinator, som kom på plats först under hösten vilket ytterligare har fördröjt delar av arbetet.

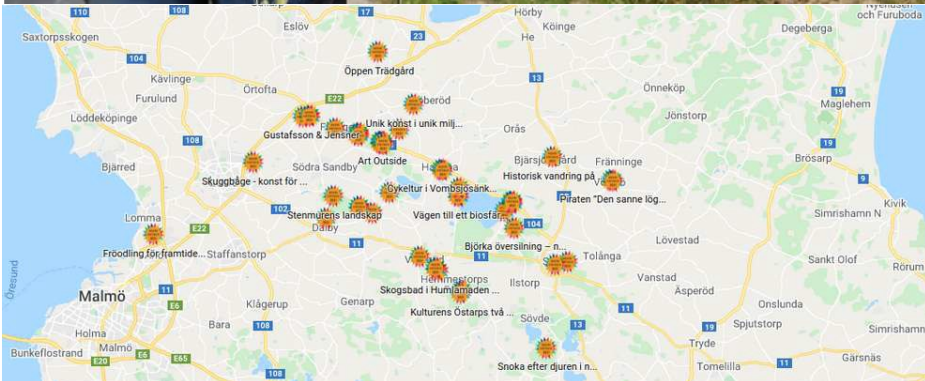
Organisationen har under 2021 bestått av en styrgrupp med politiker och tjänstepersoner från de tre kommunerna (Lund, Sjöbo och Eslöv) samt från Länsstyrelsen Skåne. En arbetsgrupp med tjänstepersoner från de tre kommunerna har genomfört det operativa arbetet och har under året träffats varannan vecka.

I samband med ansökan om att bli utnämnda som kandidat område angav det svenska UNESCO kommittén ett antal rekommendationer för området som ska utvecklas under kandidaturen. En av kommentarerna handlade om utbredningsområdets storlek och en eventuell inkludering av staden Lund. Huvudfrågor under året som styr- och arbetsgrupp har arbetat med är därför utbredningsområdets storlek men också nytt namn på området samt under vilken typ av organisationsform verksamheten ska bedrivas. Ett nytt förslag på utbredningsområde beslutades i juni av styrgruppen, vilket under 2022 ska beslutas av respektive kommun. Under hösten 2021 utlystes en namntävling samt ett arbete med att ta fram förslag på framtida organisation.

Arbetet har också fortgått med kommunikation, dialog och projektutveckling för att skapa och bibehålla engagemang. En hemsida har tagits fram under 2021 liksom spridning av information via sociala medier. En broschyr om Vombsjösänkan har också tagits fram för att kunna användas för att skapa kännedom om området. Ett akademiskt råd har bildats under året bestående av forskare från Lunds Universitet, SLU-Alnarp samt Malmö högskola. Rådet har träffats vid två tillfällen under verksamhetsåret. Samarbetet med forskning på Lunds universitet har bland annat resulterat i att en MAB-konferens ska genomföras under 2022. Beslutet kom under hösten 2021 och biosfärverksamheten deltar aktivt i planeringen av konferensen.

Under hösten 2021 genomfördes i samarbete med leaderprojektet "Tillsammans för biosfärområde Vombsjösänkan" Sveriges första biosfärfestival. Syftet för biosfärfestivalen

var att synliggöra områdets resurser i form av natur, kulturhistoria och kreativitet samt att förankra att Vombsjösänkan kandidater till att bli ett biosfärområde. Arbetet skapade en mötesplats för personer, som i sina yrkesliv eller inom föreningslivet, har intresse för att stödja en hållbar utveckling och biosfärprocessen i Vombsjösänkan. Målgruppen för Biosfärfestivalens aktiviteter var boende i de tre kommunerna Lund, Sjöbo och Eslöv. Antalet fysiska deltagare/besökare var 1 480 personer med 100 programpunkter. I Biosfärfestivalen deltog 34 arrangörer. Av de 26 arrangörer som deltog i enkäten representerade 37 % småföretagare och 8 % övrigt näringsliv, 23 % representerade ideella föreningar, 17 % kommunala förvaltningar, 9 % universitet och 3 % studieförbund.

Kartan som presenterar platserna i Vombsjösänkan med en eller flera aktiviteter under Biosfärfestivalen

Utvecklingen av kulturdimensionen av hållbar utveckling är viktigt för biosfärområdet. Sedan 2011 har föreningen ARNA (art & nature) använt kulturprojekt som en metod för att utforska en plats, dess historia och hållbara framtid. Deras mål är att skapa broar mellan olika generationers erfarenheter, vår tids vetenskap och kreativa framtidsvisioner i Vombsjösänkan. Under 2021 startade ARNA följande projekt med syftet att bidra till Vombsjösänkans kandidatur som biosfärområde: *Landskapet som gestaltad livsmiljö* – konst att skapa samtal om en hållbar utveckling i stadsnära landskap. *Ung SciShop* – medborgarplattform för barn och ungas frågor kring hållbar utveckling i samarbete med forskare vid Lunds universitet. *Dinner for Future* – som deltagare i European Culture Foundations program "The European Pavilion" utforskar ARNA framtidens mat i Vombsjösänkan 2037.

Under hösten 2021 har biosfärverksamheten lämnat in en LONA ansökan kring ekosystemtjänster. Verksamheten har vidare deltagit i ansökan kring naturvårdsverkets utlysning om multifunktionella landskap, i nära samverkan med akademi och forskning, och två leaderansökningar har påbörjats. En med fokus på noder, portar och infrastruktur i biosfärområdet och en kring samarbete med hästnäringen.

Arbetet med att identifiera ett kommande biosfärkontor har fortgått under verksamhetsåret. Kontorets lokalisering är viktigt för att fungera som en mötesplats för hela området samt ska vara lättillgängligt för befintliga kommunikationssystem. Kontoret bör också kunna kombineras med en besöks- och informationsplats genom att ha tillgängliga mötes och konferenslokaler. Ett förslag till plats för ett biosfärkontor som lyfts är en fastighet med stora kultur- och naturvärden i Veberöd, centralt i biosfärområdet. Lunds kommun äger fastigheten och diskussioner har pågått under 2021 kring hur och till vad fastigheten ska användas.

Organisation

Organisationen för genomförandet under verksamhetsåret 2021 har bestått av en styrgrupp med politiker och tjänstepersoner från de tre kommunerna (Lund, Sjöbo och Eslöv) samt från länsstyrelsen Skåne. En arbetsgrupp med tjänstepersoner från de tre kommunerna har genomfört det operativa arbetet och har under året träffats ungefär varannan vecka.

Styrgrupp har under året haft 7 möten och bestått av följande deltagare:

Lund:

Johan Nilsson (C), ledamot i tekniska nämnden
Karin Svensson Smith (MP), Oppositionsråd och 2:a vice ordf. tekniska nämnden
Jon Andersson, enhetschef, Hållbarhetsenheten, kommunkontoret
Kristina Fontell, miljöstrateg, kommunkontoret

Sjöbo:

Kent-Ivan Andersson (M) vice ordf. KS och KSAU
Jörgen Ny (C), ordf. samhällsbyggnadsnämnden
Louise Andersson enhetschef strategienheten
Eva Nielsen Osterman, hållbarhetsstrateg

Eslöv:

Bengt Andersson (M) ordf. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
John Fidler (L) ersättare Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Dave Borg, förvaltningschef miljö- och samhällsbyggnad
Annika Söderman, kommunekolog
Petra König, miljöstrateg

Länsstyrelsen:

Jörgen Nilsson Naturvårdsförvaltare

Arbetsgruppen har under året haft 14 möten och bestått av följande deltagare:

Lund:

Anna-Karin Poussart, biosfärkoordinator och processledare kommunkontoret

Jon Andersson, enhetschef, Hållbarhetsenheten, kommunkontoret
Kristina Fontell, miljöstrateg, kommunkontoret

Sjöbo:

Eva Nielsen Osterman, hållbarhetsstrateg

Eslöv:

Annika Söderman, kommunekolog
Petra König, miljöstrateg

Konsulter:

Per Blomberg
Sara Ericsson

Verksamheten i siffror - ekonomi

Huvudmännen och finansiärerna för kandidatur Vombsjösänkans biosfärområde är Lund (645 tkr), Sjöbo (499 tkr) och Eslövs (171 tkr) kommuner tillsammans med naturvårdsverket (450 tkr). Kommunernas respektive bidrag grundas på en beräkningsmetod baserad på andelen biosfärsområdesyta samt antalet medborgare i kommunen.

Verksamheten har under året, präglats av pandemin och förankringsarbetet har i viss mån fördröjts. Ny koordinator kom på plats först under hösten 2021 vilket ytterligare har fördröjt kandidaturprocessen. Fördröjningen har lett till ett budgetöverskott på 466 tkr. Budgetöverskottet kommer föras över till 2022 års budget och användas för att genom olika evenemang, konsultuppdrag och utredningar forma den slutliga ansökan till UNESCO.

Intäkter 2021	tkr
Naturvårdsverket	450
Lunds kommun	645
Sjöbo kommun	499
Eslövs kommun	171
Summa intäkter	1765

Kostnader 2021	
Lönekostnader (inkl soc avg.)	-257,9
Konsultkostnader (koordinering)	-916,4
Reskostnader	-7,2
Övrigt (information, tryck, etc)	-117,4
Summa kostnader	-1 298,9

Ingående balans	0
Utgående balans	466,1